

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของสถาบันการศึกษาทางทหาร

(Problems Concerning the Utilization of Audio - Visual
Aids in the Armed Forces Academies)

โดย

นางสาว อรพันธ์ ศักดิ์วิรະกุล ค.บ.

006393

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนประกอบการศึกษาความรู้เบื้องต้นในงานทางวิชาชีพ

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาฯ สื่อสารศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
ประกอบการศึกษา ตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

๘๘๙ ๒๕๖๓.

กฤษศิริคีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย อาจารย์ สันนิ บังกะทิน

วันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง มัญหาเกี่ยวกับการใช้สตัฟท์กนูปกรณ์ของสถาบันการศึกษาทางทหาร

ผู้วิจัย นางสาว อรพันธุ์ ศักดิ์วีระกุล แผนกวิชาโสตท์กนศึกษา
คณะบัณฑิตวิทยาลัย ชุมชนกรรณมหาวิทยาลัย

วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย การวิจัยเรื่องนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ มัญหาเกี่ยวกับโสตท์กนูปกรณ์ ในด้านการเลือก การใช้ การบริหาร การบริการ การหมุนเวียน การเก็บรักษาและซ่อมแซม ตลอดจน มัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานโสตท์กนศึกษาของสถาบันไม่มั่งคั่งผลลัพธ์ เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

การดำเนินการ สร้างแบบสอบถาม แล้วส่งไปให้อาชารย์และหัวหน้าแผนกอุปกรณ์การศึกษาของสถาบันการศึกษาทางทหารที่สังกัดกองทัพเรือ กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกองบัญชาการทหารสูงสุด ๑๔ สถาบัน จำนวน ประชากร ๖๗๗ คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแจกแจงนับ แยก เสนอเป็นตาราง วิเคราะห์หาค่าสถิติกิจ เป็นร้อยละ นำผลของการวิจัยมาอภิปราย สุ่ปและเสนอแนะ

ผลของการวิจัย พบมัญหาเกี่ยวกับงานโสตท์กนศึกษาของสถาบันทางทหารที่สำคัญ ๆ คือ

๑. สถาบันมีงบประมาณสำหรับอุปกรณ์การศึกษาไม่เพียงพอ
๒. บุคลากรขาดทักษะในการผลิตและมีความยุ่งยากในการผลิต
๓. ขาดเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาในเรื่องการผลิต การใช้อุปกรณ์การศึกษา

๖. คาดการวางแผนงานและวัตถุประสงค์สำหรับงานอุปกรณ์การศึกษาที่แน่นอน

๗. สถานที่ไม่อำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์

ขอเสนอแนะ ด้านการบริหาร ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับอุปกรณ์การศึกษาของสถานที่พ่อเพียง เพื่อช่วยให้การปรับปรุงงานเกี่ยวกับโสตทัศน์ศึกษาเป็นไปอย่างมีระเบียบ นอกจากนี้ควรจัดให้มีที่ปรึกษาเกี่ยวกับงานอุปกรณ์ของสถานที่

ด้านการบริการ ควรมีการสำรวจเครื่องมืออุปกรณ์แล้วทำคู่มือแนะนำให้แก่อาจารย์ ให้มีสถานที่และเครื่องมือสำหรับการผลิตได้โดยสะดวก อาจารย์และบุคลากรควรได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการผลิต การใช้อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้สามารถใช้เครื่องมือโสตทัศน์วัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title : Problems Concerning the Utilization of Audio - Visual Aids in the Armed Forces Academies

Name : Miss Orrapun Sugverakul

Department : Audio - Visual Communication, Graduate School,
Chulalongkorn University, Thailand.

Date : 24 April 1970

Abstract

Purpose To study, survey and analize the problems concerning the utilization of the audio - visual aids in the armed forces academies.

Procedure Two hundred and seventy seven officers of armed forces academies answer the questionaires, collect data and present in percentage.

Results The most major problem or obstacle was an inadequate audio - visual budget. Other problems were that officers were lack of skills in production, audio - visual program in academies was unorganized, trained personnel in audio - visual administration and audio - visual advisor are need.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของสถาบันการศึกษาทางทหาร" (Problems Concerning the Utilization of Audio - Visual Aids in the Armed Forces Academies) ซึ่งเป็นส่วนประกอบของการศึกษาครรภ์ เป็นปริญญาโท ของบัณฑิตวิทยาลัย ชุพัลลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สำเร็จ ล้วงไปกว่า ๕ ปี เพราะได้รับความคุ้มจากอาจารย์ผู้สอน นักบัณฑิต อาจารย์ผู้ควบคุม งานวิจัยได้ให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไขข้อมูลต่างๆ ท่าสครราษฎร์ สำเร็จ ภารกิจ และอาจารย์ผู้ทรง สุวรรณารักษ์ ได้ให้คำแนะนำด้านประการ นอกเหนือนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้บุคลากร อาจารย์ นายทหาร หัวหน้าแผนก อุปกรณ์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานสื่อทัศนศึกษาของสถาบันการศึกษาทาง ทหารที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยมีความช่วยเหลือในความภูมิใจครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ในโอกาสสืบค่าย.

อรพันธุ์ ศักดิ์วรวงกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	๑
กิจกรรมประจำ.....	๒
รายการตารางประกอบ.....	๓
รายการแผนภูมิประกอบ.....	๔
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
ความจำกัดของการวิจัย.....	๘
คำจำกัดความของการวิจัย.....	๙
วิธีดำเนินงานการวิจัย.....	๑๐
คุณภาพикаค่าว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๑๑
บทที่ ๒ การศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	๑๓
รายงานการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	๑๓
หลักการศึกษาเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา.....	๒๘
ความหมายของโสตทัศนศึกษา.....	๒๘
ความหมายของโสตทัศนูปกรณ์.....	๒๙
คุณค่าของโสตทัศนูปกรณ์.....	๓๒
ประเภทและชนิดของโสตทัศนูปกรณ์.....	๓๖
ลักษณะของโสตทัศนูปกรณ์มานิค.....	๔๓
การจัดและดำเนินงานเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา.....	๔๖
การใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนให้ได้ผลดี.....	๕๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การใช้ Visual Aids ของนายทหารเสนาธิการทหารอากาศ	61
ภูมิหลัง (Background) ของโสตท์ศัณศึกษากับการทหาร	65
งานโสตท์ศัณศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก เวสค์พอยน์ท	75
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินงานและการวิเคราะห์ข้อมูล	
การศึกษาค้นคว้า	83
ลักษณะของกลุ่มประชากร	83
ลักษณะของแบบสอบถาม	84
การทดลองแบบสอบถาม	86
การตั้งแบบสอบถาม	87
การศึกตามผล	87
การรวบรวมข้อมูล เสนอเป็นตารางพร้อมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูล	87
บทที่ ๔ ผลของการวิจัยและอภิปรายผลของการวิจัย	
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	154
ภาคผนวก	164
บรรณานุกรม	189

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนแยกตามสถานศึกษา.....	88
๒	จำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปและได้รับคืนแยกเป็นอาจารย์ และหัวหน้าแผนกอุปกรณ์.....	89
๓	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นสถานศึกษากองหัวหน้า กองพัฒนา และกองพัสดุการศึกษา.....	90
๔	รุ่นของอาจารย์และหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ที่ตอบแบบสอบถาม.....	91
๕	จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามแยกประเภทตามจำนวนปีที่ ทำการสอน.....	92
๖	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกประเภทตามความรู้และประสบการณ์ ทางไสยาศึกษา.....	93
๗	จำนวนของไสยาศึกษาสุด และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ของสถานศึกษา.....	94
๘	ที่มาของอุปกรณ์การสอนของสถานศึกษา.....	96
๙	การผลิตอุปกรณ์การสอนของอาจารย์.....	97
๑๐	ผู้พิจารณาในการเลือกจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ของสถานศึกษา.....	98
๑๑	หลักเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์.....	99
๑๒	รายรื่นอุปกรณ์ที่เคยใช้และไม่เคยใช้.....	100
๑๓	การเตรียมก่อนการใช้อุปกรณ์การสอน.....	102
๑๔	ความถี่ในการใช้อุปกรณ์.....	103
๑๕	การนำอุปกรณ์การสอนส่วนคุณมาใช้.....	103
๑๖	เหตุผลที่อาจารย์ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนในแต่ละครั้ง.....	104
๑๗	เหตุผลที่อาจารย์ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนในบางครั้ง.....	105
๑๘	วิธีการที่จะนำอุปกรณ์ออกมากใช้.....	106
๑๙	วิธีการรื้นอุปกรณ์มาใช้และการส่งคืน.....	107

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๒๐ ระบบเวลาของการปั่นจุ่นกูปกรณ์แต่ละครั้ง	108
๒๑ การจัดให้มีกิจกรรมหลังจากใช้จุ่นกูปกรณ์การสอนแล้ว	109
๒๒ ความเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของจุ่นกูปกรณ์การสอนเมื่อใช้ประกอบการสอนเสร็จแล้ว	110
๒๓ การบริหารงานโดยทัศนศึกษาในสถานบัน	111
๒๔ แสดงจำนวนสถานบันที่มีการเรียกร้องให้มีการบริการทางด้านจุ่นกูปกรณ์	112
๒๕ การบริการทางด้านโดยทัศนศึกษาที่ทางสถานบันจัดให้แก่อาจารย์	113
๒๖ สถานที่เก็บจุ่นกูปกรณ์การสอนค้าง ๆ	115
๒๗ ผู้ดูแลรักษาและซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้และจุ่นกูปกรณ์การสอนค้าง ๆ	116
๒๘ ความช่วยในการใช้จุ่นกูปกรณ์การสอน	117
๒๙ ความเห็นของหัวหน้าแผนกจุ่นกูปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ของอาจารย์	118
๓๐ ความคิดเห็นของการใช้จุ่นกูปกรณ์การสอน	119
๓๑ แสดงเกี่ยวกับงานโดยทัศนศึกษาของอาจารย์ในสถานบัน	121
๓๒ แสดงเกี่ยวกับงานโดยทัศนศึกษาของหัวหน้าแผนกจุ่นกูปกรณ์	123
๓๓ มีญาและอุปสรรคที่ทำให้งานจุ่นกูปกรณ์การศึกษาไม่เกิดผลดี	125
๓๔ ความต้องการในการปรับปรุงงานโดยทัศนศึกษาของสถานบัน	128
๓๕ เปรียบเทียบความรู้และประสบการณ์ทางด้านโดยทัศนศึกษา	131
๓๖ ของอาจารย์	
๓๗ เปรียบเทียบการใช้จุ่นกูปกรณ์ของอาจารย์ในสถานบันค้าง ๆ	133
๓๘ เปรียบเทียบการบริการทางด้านโดยทัศนศึกษาที่ทางสถานบันจัดให้	136
๓๙ เปรียบเทียบมีญาและอุปสรรคที่ทำให้งานจุ่นกูปกรณ์การศึกษาไม่เกิดผลดี	138
๔๐ เปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงงานโดยทัศนศึกษา	142

รายงานแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิ	หน้า
๙ แสดงผลของการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้จากภาพพยนตร์	35
๑๖ แสดงระบบการประเมินผล	54
๓ แสดงระบบงานโสตทกันศึกษาของโรงเรียนนายร้อย ทหารบกเวสต์พอบเน็ท	77
๔ แสดงปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานอุปกรณ์การศึกษา ไม่เกิดผลดี	127
๕ เปรียบเทียบอันดับความสำคัญของปัญหาของสถาบันของ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ	141